

به نام خدا

جدایی علم از دین

فصل دوم: توهم لاپلاسی!

روزبه توسرکانی
پژوهشگاه دانشهای بنیادی
شهریور - دی! 1399

بررسی تاریخی جدایی علم از دین

- تا قرن 17 اثری از جدایی نیست.
- انقلاب علمی و محاکمه گالیله.
- در پایان قرن 18 جدایی بلکه تعارض هست.
- اصرار بر قرن هجده در برابر قرن نوزده!!

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون های ریاضی را کشف کرده ایم!

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون های ریاضی را کشف کرده ایم! (فیزیک نیوتونی)

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون های ریاضی را کشف کرده ایم! (فیزیک نیوتونی)
و راه کشف و تعبیر فرمول ها یگانه است!!

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون ریاضی را کشف کرده ایم!
- 2. کشف فرمول ها برای تبیین علی کافیت!!

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون ریاضی را کشف کرده ایم!
- 2. کشف فرمول ها برای تبیین علی کافیت!!
- همینکه قوانین ریاضی نوشتیم و توانستیم پیشگویی کنیم کار تمام است. نوعی اتوماسیون **ساعت** مانند.

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون ریاضی را کشف کرده ایم!
- 2. کشف فرمول ها برای تبیین علی کافیت!!
- همینکه قوانین ریاضی نوشتیم و توانستیم پیشگویی کنیم کار تمام است. نوعی اتوماسیون **ساعت** مانند.
- سه قسمت:
- الف. جاذبه چیست؟
- ب. انتولوژی قانون و تبعیت از قانون.
- ج. منشاء قانون؟

توهم لاپلاسی

- توهم لاپلاسی شامل دو توهم اصلی است:
- 1. قانون ریاضی را کشف کرده ایم!
- 2. کشف فرمول ها برای تبیین علی کافیت!!
- همینکه قوانین ریاضی نوشتیم و توانستیم پیشگویی کنیم کار تمام است. نوعی اتوماسیون **ساعت** مانند.

- توهم فرعی:
- قوانین تخطی ناپذیرند.

توهم لایپلاسی

- اهمیت پذیرش اینکه واقعا توهم بوده است:
- توهم اول: احساس رسیدن به تئوری همه چیز!
- منشاء توهم؟؟
- چون منطقی نیست باید به دنبال عوامل روانشناختی، جامعه شناختی و ... باشیم.
- چون تثبیت شده؟ حاصل خطای فکری نیست. خطاها بارها تکرار شده است.
- روانکاوی. جامعه شناسی. ???

خلاء بزرگ

- از دورهٔ رنسانس جامعه اروپایی و شیوهٔ معیشت و معادلات قدرت متحول شد.
- با تضعیف کلیسا خلاء بزرگی در جامعه و روان تک تک افراد اروپایی به وجود آمد.
- و علم به تدریج این خلاء را پر کرد.

خلاء بزرگ

- از دورهٔ رنسانس جامعه اروپایی و شیوهٔ معیشت و معادلات قدرت متحول شد.
- با تضعیف کلیسا خلاء بزرگی در جامعه و روان تک تک افراد اروپایی به وجود آمد.
- و علم به تدریج این خلاء را پر کرد.
- علم جانشین دین نشد اما جامعهٔ علمی جانشین کلیسا شد!

خلاء بزرگ

- از دوره رنسانس جامعه اروپایی و شیوه معیشت و معادلات قدرت متحول شد.
- با تضعیف کلیسا خلاء بزرگی در جامعه و روان تک تک افراد اروپایی به وجود آمد.
- و علم به تدریج این خلاء را پر کرد.
- علم جانشین دین نشد اما جامعه علمی جانشین کلیسا شد!
- آکادمی های تحت حمایت دولت ها به تدریج مدارس علمیه را تحت کنترل درآوردند.

خلاء بزرگ

- کلیسا و میراث روم باستان (Roman-Catholic Church)
- چرا کلیسا و دین اروپایی و مدارس علمی وابسته به آن به کار سرمایه داری نیامد؟

خلاء بزرگ

- کلیسا و میراث روم باستان (Roman-Catholic Church)
- چرا کلیسا و دین اروپایی و مدارس علمی وابسته به آن به کار سرمایه داری نیامد؟
- اولاً نیاز به علمی بود که کالا باشد و مهمتر اینکه به تولید کالا کمک کند!
- پرسش های سودآور را آکادمی ها پاسخ می دادند.
- ماجرای هسن؟ (.... جیکوبز)

خلاء بزرگ

- کلیسا و میراث روم باستان (Roman-Catholic Church)
- چرا کلیسا و دین اروپایی و مدارس علمی وابسته به آن به کار سرمایه داری نیامد؟
- اولاً نیاز به علمی بود که کالا باشد و مهمتر اینکه به تولید کالا کمک کند!
- پرسش های سودآور را آکادمی ها پاسخ می دادند.
- ماجرای هسن؟ (.... جیکوبز)
- ثانياً نیاز مفرط به خوشبینی مفرط (لطیفه: گزافه گویی)
- خوشبینی، پول و وام: کتاب هراری

خلاء بزرگ

- مدل سه گانه: کودک-والد-بالغ

- والد باید قدرتمند و حاوی دانش دست نیافتنی باشد. اطاعت از سر اعتماد!

- با بالا رفتن سطح سواد و دسترسی به کتاب مقدس کلیسا ویژگی دست نیافتنی را از دست داد!!

خلاء بزرگ

- مدل سه گانه: کودک-والد-بالغ

- والد باید قدرتمند و حاوی دانش دست نیافتنی باشد. اطاعت از سر اعتماد!

- با بالا رفتن سطح سواد و دسترسی به کتاب مقدس کلیسا ویژگی دست نیافتنی را از دست داد!!

- علم جدید با ظهور پیامبرگونه نیوتن و کتاب مقدس **پرینسیپیا** دست نیافتنی شد!!

- خلاء بزرگ

• عبارت مشهور گالیله!

- Philosophy [nature] is written in that great **book** which ever is before our eyes -- I mean the **universe** -- but we cannot understand it if we do not first learn the language and grasp the symbols in which it is written. **The book is written in mathematical language, and the symbols are triangles, circles and other geometrical figures, without whose help it is impossible to comprehend a single word of it; without which one wanders in vain through a dark labyrinth**

خلاء بزرگ

- مدل سه گانه: کودک-والد-بالغ

- والد باید قدرتمند و حاوی دانش دست نیافتنی باشد. اطاعت از سر اعتماد!

- با بالا رفتن سطح سواد و دسترسی به کتاب مقدس کلیسا ویژگی دست نیافتنی را از دست داد!!

- علم جدید با ظهور پیامبرگونه نیوتن و کتاب مقدس **پرینسیپیا** دست نیافتنی شد!!

خلاء بزرگ

- مدل سه گانه: کودک-والد-بالغ

- والد باید قدرتمند و حاوی دانش دست نیافتنی باشد. اطاعت از سر اعتماد!

- با بالا رفتن سطح سواد و دسترسی به کتاب مقدس کلیسا ویژگی دست نیافتنی را از دست داد!!

- علم جدید با ظهور پیامبرگونه نیوتن و کتاب مقدس **پرینسیپیا** دست نیافتنی شد!!

- با رخنه در آموزش ابتدایی و عمومی «اطاعت» شد! «مدرسه» جانشین «پدر» شد.

- با پوشش حکومت ها قدرتمند شد.

افسانه نیوتون: انگلستان

- Nature and nature's laws lay hid in the night. God said,
Let Newton be! and all was light!

Alexander Pope (1688–1744) •

• طبیعت و قوانین طبیعت در تاریکی شب نهان بود.

• خداوند گفت نیوتن باشد!

• و همه جا روشن شد!

• Newtonmas!!!

افسانه نیوتون: آلمان

- در آلمان شعر به سمت تعلیمی شدن رفت.
- از سال 1720 اشعار در مدح نیوتن سروده شد!
- نیوتن در اشعار آلمانی عنوان «موسای نو» و پرینسیپیا همانند الواح ده فرمان حاوی قوانین ازلی و ابدی! (فون هالر)
- از نیوتن تحت عنوان «کشیش طبیعت» یاد شد.

افسانه نیوتون: فرانسه***

- ولتر و ماجراهایش!!
- فعالیت ژزوئیت ها برای ترویج علم جدید.
- آزمایش ها، طرح درس جدید، کتاب های درسی و دیکشنری فیزیک.
- رقابت با روشنگران!
- اظهارنظر ولتر در باره دیکشنری فیزیک!

-کارنامه نیوتن

- اشتباه رایج هنگام قضاوت در باره نتیجه یک پدیده تاریخی.
- قضاوت بر اساس پیامدها!
- انقلاب ایران: توسعه مخبرات!

-کارنامه نیوتن

- نیروی جاذبه: چقدر تست شد؟ تست ماه. نپتون. جسم سیاه.
- مسیرها! اشتباهات محاسبه جرم.
- جهان از ذرات و نیروی جاذبه
- قوانین کیپلر!
- قوانین مکانیک. زمان و فضای مطلق! نسبیت.

کارنامه نیوتن: قوانین کپلر!

نیوتن بر اساس فرض نیروی جاذبه و قوانین مکانیک قوانین مشهور به قوانین سه گانه کپلر را به دست آورد!

کارنامه نیوتن: قوانین کپلر!

نیوتن بر اساس فرض نیروی جاذبه و قوانین مکانیک قوانین مشهور به قوانین سه گانه کپلر را به دست آورد!

اولا مشهور نبودند!

کارنامه نیوتن: قوانین کپلر!

نیوتن بر اساس فرض نیروی جاذبه و قوانین مکانیک قوانین مشهور به قوانین سه گانه کپلر را به دست آورد!

اولا مشهور نبودند!

ثانیا قوانین یک و دو فرض شد!!

کارنامه نیوتن: قوانین کپلر!

نیوتن بر اساس فرض نیروی جاذبه و قوانین مکانیک قوانین مشهور به قوانین سه گانه کپلر را به دست آورد!

اولا مشهور نبودند!

ثانیا قوانین یک و دو فرض شد!!

ثالثا چیزی شبیه قانون سوم به دست آمد!!!

کارنامه نیوتن: نسبیت!

- یکی از اعتراض های لایب نیتز و بارکلی و دیگران فضا و زمان و حرکت مطلق در مکانیک نیوتنی بود!!

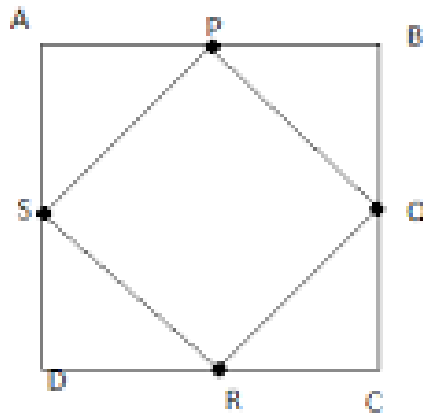
کارنامه نیوتن: نسبیت!

- لایبنیتز مستقلاً حساب دیفرانسیل و انتگرال امروزی تری را بسط داد.
- ایده های مکانیکی مشابهی داشت.
- فضا و زمان را نسبی می دید ...
- دیدگاه های او در هیاهوی ستایش فیزیک نیوتنی گم شد!

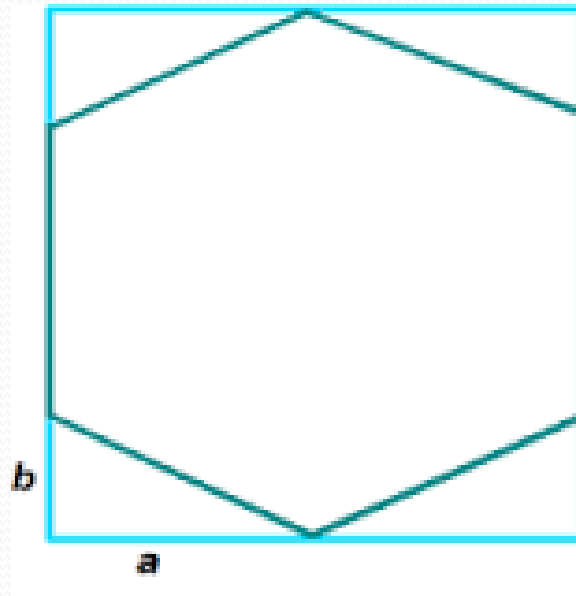
افسانه پیشرفت

- یادآوری اینکه 200 سال با ستایش فیزیک نیوتنی گذشت.
- 100 سال هم با تئوری کوانتم و نسبیت!!
- همه تئوری های فیزیکی غلط هستند!
- اشکال سه گانه

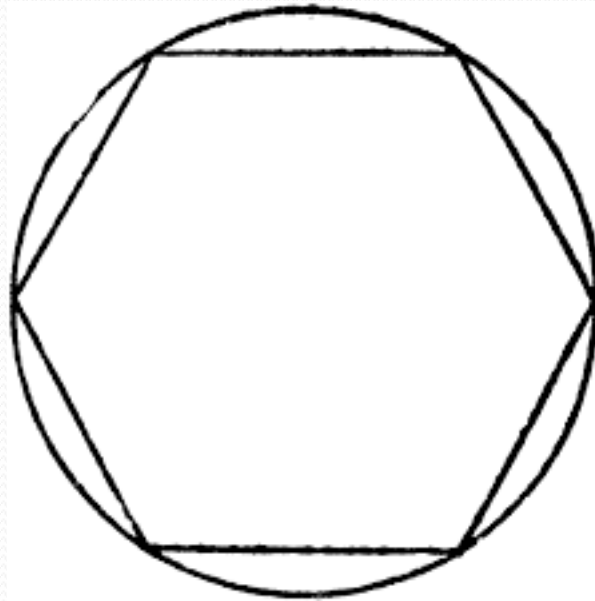
افسانه پیشرفت

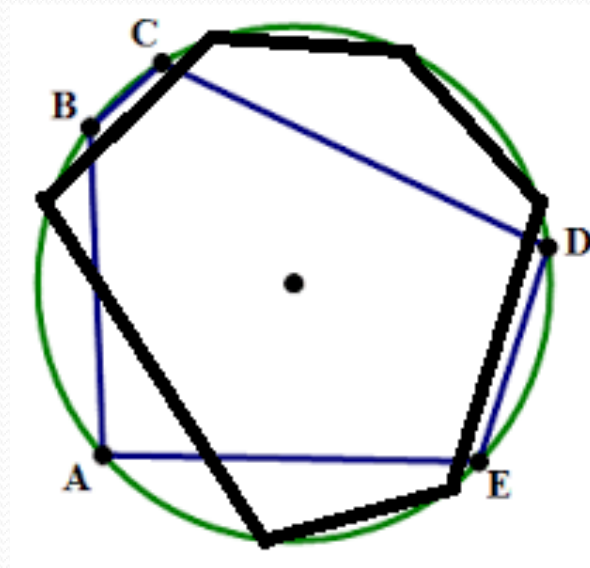
افسانه پیشرفت

افسانه پیشرفت

افسانه پیشرفت

افسانه پیشرفت

● فیزیکدان در هزارتو!!

آسیب شناسی علم

- پروژه نجات علم!!
- نه تنها تحریف علم در موضوعات مورد مطالعه: جوایز و خط دادن
- حتی در اعلام نتایج!
- بلکه حتی فکت ها!!
- دشمنی با فلسفه علم و تاریخ علم و ... (Science Wars!)

دانشمندان و روحانیون!

- ساختار مشابه روحانیت!
- علم و دین چیزی نیستند که روحانیانشان می گویند.
- آیات عظام: گناه پیشفرضها!
- آخوندهای با سواد حوزوی
- روضه خوان ها
- مداحان

بلک باکس

- اگر همه پوچ بود پس برگردیم
- آسیب شناسی فیزیک جدید: بلک باکس پیشفرض ها + منفعت طلبی!
- آیا منفعت طلبی در محتوای بلک باکس مندرج است؟ بله!
- تا کنون هر کاری کرده اند و می کنند که این جعبه باز نشود!!! 😊

تولد علم جدید

- تاریخچه:
- بیکن: استقراء به جای استدلالهای قطعی!
- گالیله: قوانین طبیعت ریاضی هستند. (افلاطون / ارشمیدس)
- دکارت: فلسفه مکانیکی (اتمیسم!). هندسه تحلیلی برای مدل زمان و مکان.
- مثال کودکان ساعت ساز!
- ناگهان نیوتن!! پروژه نیوتنی و انفجار نور!!!
- تثبیت مبانی

فیزیک و دئیسم!

- تصویر دکارتی
- تصویر نیوتنی
- خدای قانونگذار

آموزش و زبان

- تحریف تاریخ
- نیروی جاذبه و سیب
- گرامر زبان و واژگان زبان

پدر کشی!!

- تئوری فروید در باره دین